

FOMENT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

BIBLIOTECA PUBLICA TARRAGONA

ANY VII.

REUS, diumenge 1 de Desembre de 1912

Núm. 281

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXUOSAS HABITACIONS

QUARTO DE BANY Y DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots les trens → Plassa de Prim - REUS ← Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO Y VISITES

SERVEY DE GRAN LLUIMENT

PERA BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50.--RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON.-TELEFON 76.--BARCELONA

Tots los dies de 12 a 3 concerts.--Los divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent y vegetariá.--Gran menjador pera 500 comensals.--Espléndida iluminació.--Servey esmerat.--Cuyna selecta.--Perruqueria y banys.

L'afer de les aigües de Reus

MÉS CAUSES DE NULITAT DEL PROJECTE CABALLÉ

A l'informació oberta per la Direcció general d'Administració, convé que hi acudeixin les entitats econòmiques en defensa dels interessos de Reus, greument amenassats.

La Direcció general d'Administració ha acordat dirigir una crida a totes les forces vives de nostra ciutat, abans de fallar lo recurs d'alsada interposat per la majoria d'aquest Ajuntament contra la resolució del senyor governador civil de Tarragona denegant l'excepció de subasta para contractar lo suministre d'aigües. A dit efecte sobre una informació pública pel plas de 15 dies a comptar desde la publicació de l'anunci en lo «Boletín Oficial» d'aquesta provincia.

Nosaltres creyem que totes les Corporacions d'aquesta ciutat denen acudir a la crida nomenant una nombrosa comissió que vagi a informar, conferenciant al mateix temps ab lo jefe del Govern, y ministre de la Governació (acompanyada dels diputats y senadors que s'han ofert) pera destruir la falsa llegenda que s'ha format a l'entorn del projecte.

Es una qüestió d'honor para nostres Corporacions econòmiques la d'anar a Madrid una nodrida representació para desfer l'equivoc en que les coloca l'informació tendenciosa de l'arcalde afirmant gratuïtament que tota l'oposició que's fa al projecte Caballé se deu única y exclusivament als interessos lesionats.

Recórdis la Royal Ordre de Governació en quins resultants se fa constar que l'Arcaidia enviá al Ministeri 11 certificacions para acreditar que en diferents fetxes y per acords de l'Ajuntament se concediren a 11 particulars—varis dels quals son recurrents, segons diu la Royal Ordre—l'usufruit de l'aprofitament de les fonts públiques. Qué's proposa l'Arcaidia de Reus ab semblants informes que res tenen que veure ab lo fons de l'assumpte? És que's pretén fer creure al ministre que les honorables Corporacions econòmiques de nostra ciutat que han fet oposició al projecte, la Cambra de Comers, la de Propietat Urbana, la Cambra Agrícola, lo Centre Industrial y Mercantil, lo Sindicat d'Exportadors y la Económica d'Amics del País, no representen les forces vives de Reus perque no més se mouen y fan obstrucció al

descabellat projecte de monopoli, para defensar los interessos particulars d'alguns senyors que disfruten concessions del Municipi?

Mes no sols para respondre a l'ofensa dirigida per l'arcalde a honorables Corporacions, es convenient, además, lo nomenament d'una comissió nombrosa que vagi a Madrid, para desfer la falsa llegenda de que'l projecte de don Joan Caballé ha de fer la felicitat de Reus, doncs en la Royal Ordre citada parla lo senyor ministre sense coneixement de causa de que don Joan Caballé es duenyu d'una finca propera a Tarragona, en la que existeixen abundantíssims manantials d'aigües potables. Es necessari manifestar al senyor ministre que aquells abundantíssims manantials (en plural) de que li han parlat, son una pura invenció, perque en la finca del senyor Caballé, no hi ha més que un trit pon y una cénia; y que aquest pon y aquesta cénia es tot lo que se'n ofereix para fer nostra felicitat. Que la ciutat de Reus a cambi d'aquest manantial o signi d'aquest pon de més de 150 metres sota'l nivell de la ciutat, quin caudal no coneix perque l'Ajuntament no ha tingut la precaució de manar practicar lo més petit aforu ni sondatge, entrega al senyor Caballé tot lo servey públic ja montat y en marxa d'una ciutat de 30 mil habitants, cedintli l'us per mitg sigle de tots los manantials, mines, bombes, máquines, conduccions y demés que representa un capital enormíssim.

Mes convé també que sápigal ministre que una vegada obtingut lo monopoli ja es cosa sapiguda que don Joan Caballé y Goyeneche abandonará lo descabellat projecte de portada d'aigües del Mas Garriga para dedicarse al lucratiu negoci d'explotar en benefici propi los manantials del Municipi, para lo qual lo faciltan implícitament les bases aprovades per l'Ajuntament. D'altra manera no s'explica l'logicament com nostre Ajuntament no 'hagi fet encara cap estudi del suposat caudal d'aigües. Com se concebeix racionalment que

una Corporació administrativa se decideixi a contraure obligacions sense la raó o causa l'legítima que es requisit essencial deis contractes? Perque aixó que l'logica y legalment se presum quan dels particulars se tracta, en los contractes administratius no basta que's presumi, es necessari que s'acrediti complidament per medi de l'expedient preparatori que les disposicions administratives prescriben, de tal manera que la seva omisió constitueix per sí sola un vici de nulitat en lo contracte.

Ja s'ha dit, y convé repetirho al ministre, que en l'expedient preparatori no hi figura lo projecte d'obres que deu portar a cap lo concessionari para la portada d'aigües; sols se parla en les bases aprovades, d'un cert diposit que deurá emplacarse en terrenys del Municipi, sense precisar la estructura y cabuda de les obres; sens dubte perque en aquest famós projecte, lo secundari son les aigües del Mas Caballé, creyant lo concessionari que podrá substituirles per altres, sense tenir en compte que, semblant substitució, constituiria una causa de novació que dona a lloc a la rescisió del contracte.

Lo Tribunal Suprem, en sentència de 12 de Febrer de 1910, declara: que tenint per objecte lo contracte celebrat per l'Ajuntament de Ciudad Real l'abasteixament d'aigües de les alambrades en les finques «Allozar» y «Huertas perdidas», y haventse substituít aquestes aigües per les que brollen en los manantials de les finques «Pedado» y «Huerta del Cura», no pogué menys de reputarse novat y rescindit lo contracte per haverse variat ses condiciones essencials.

Les aigües del Mas Caballé son, per consegüent, l'objecte essencial del contracte, perque en elles se funda l'Ajuntament de Reus para demanar la excepció del requisit de subasta.

L'Ajuntament no pod obligarse sense fixar olt e'arament en los plecs de condiciones, los efectes jurídics del contracte. Ja la R. O. del ministre de la

Governació tingué que senyalar lo absurde y anómalo de que en las Bases aprovades quedés a la sola voluntat de don Joan Caballé y Goyeneche determinar dits efectes jurídics, declarant, a son capritxo, la caducitat y rescisió del contracte.

Lo senyor Caballé para portar a Reus las aigües del Mas Garriga que disten 12 kilómetres de nostra ciutat, deurá expropiar les finques de més de cinc cents propietaris. Demanará l'expropiació forcosa per causa d'utilitat pública? qui deu fer aquesta patició? l'empresa o l'Ajuntament? Aquests datos essencials no figuren en l'expedient preparatori, perque, segons la Base 28, l'Ajuntament no coneix ni coneixerá lo projecte técnico de portada d'aigües fins lo moment de donarse comens a les obres; o sigui, després de celebrat lo contracte y firmada ja l'escriptura pública.

En cambi, segons la Base 19, lo senyor Caballé podrá suspendre lo servey en casos de forsa major. Qué s'entén per forsa major? La Jurisprudencia administrativa recomana als Ajuntaments la necessitat de senyalar taxativament y ab tota claretat los casos fortuits y de forsa major para evitar litigis y qüestions en la interpretació dels contractes.

L'Ajuntament de Reus no ha senyalat al senyor Caballé cap dels casos de caducitat en que procedirá la rescisió del contracte. Suposém, per exemple, que'l senyor Caballé troba dificultats en l'expedient que no ha previst la Corporació municipal y que'ls propietaris de les finques que den atravesar l'aigüedacte se resisteixen a la expropiació de ses terres, gserán aquests defectes del expedient y l'oposició dels interessats en la expropiació, motius legals de caducitat, o bé son casos fortuits y de forsa major para que'l senyor Caballé pugai suspendre lo servey públic d'aigües?

La Societat anglesa que té contractat lo suministre d'aigües de Sevilla, estipulá en l'escriptura que les obres de conducció havien d'executarse en lo plas de 18 mesos, que'l contractista suministraría 100 litres d'aigüa per habitant y que'ls casos de caducitat per incumpliment no tindrien aplicació quan obeixin a motius fortuits o de forsa major. Para la portada d'aigües s'instruí un expedient que resultá defectuós y quins vicis hi hagué necessitat de sabsanar; los propietaris de terrenys suscitarén pretensions relatives a la expropiació de ses finques, que exigiren resolució posterior a la data senyalada para l'inauguració de las obres. Per un y altre motiu transcorriren, sense que s'executessin dites obres, molt més de 18 mesos; lo contractista no arribá a suministrar los 100 litres d'aigüa per habitant y la Corporació municipal declararí caducada la concessió.

Lo Tribunal Suprem en sentència de 18 de Janer de 1909, resolgué l'assumpte en apelació declarant en un dels seus considerandos: Que l'empresa no pogué preveure ni evitar que l'Ajuntament de Sevilla incurris en defectes que hagué de corregir al tramitar l'expedient de portada d'aigües, ni que varis propietaris oposessin dificultats que fon precis vencer a forsa de temps y que, per lo tant, li son aplicables lo precepte del article 1.105 del Códig Civil y lo consignat en l'escriptura, segons la que los motius, tant de caducitat com de penalitat, no tindrán aplicació quan obeixin a fets fortuits o de forsa major, caràcter que revesteixen los que queden esmentats y que no estigué en mans de l'empresa lo romoureis.

De la sentència que acabem de citar, ne resulta ab tota claretat la importancia de la redacció dels plecs de condiciones; perque si l'Ajuntament de Sevilla hagué consignat ab precisió los diferents casos de forsa major no hauria sucumbit, com sucumbirá forzosament l'Ajuntament de Reus, a les pretensions y exigencies desmesurades de l'empresa concessionaria. Com també se'n dedueix de la citada sentència la bona ensenyansa de que'ls Ajuntaments no poden fer pagar a les empreses contractistes les omisions, vicis y defectes de que adoleixi l'expedient; doncs no seria just ni equitatiu que aquelles sofrissin las consecuencias de faltes que no'ls hi son imputables.

Per molta y per molt gran que sigui la passió política d'una majoria no's pod ocultar la gran importancia que tenen aquestes qüestions. En efecte: la nulitat dels contractes administratius revesteix sempre los caràcters d'una veritable qüestió d'ordre públic; y res seria més anárquic per una majoria, que reputar com a lícit y viable lo que constitueix una evident violació del dret.

Tinguis en compte que aquestes qüestions que afecten a la nulitat dels contractes administratius se poden suscitar en qualsevol moment, mentre subsisteixi la causa que les produceix. Doncs de lo contrari resultarien de tot punt estérils las garantías ab que les lleys rodegen la contractació administrativa para'l cuidado dels interessos colectius que representa l'Administració municipal, si 'ls mateixos Ajuntaments que prescindiren del compliment de les lleys tinguessin forsa y poder suficients para ratificar y convalidar lo contracte en que's va prescindir d'aquelles.

Altres dels efectes jurídics de la caducitat de les concessions, que te lloc quan no's donés principi als treballs o no s'acabessin las obres dintre del plas senyalat, es la pérdua de la fiança en benefici del Ajuntament.

Ab arreglo a legislació d'obres pú-

bliques, pod retornar-se la fiança al contractista quan tingui executades obres que excedeixin del valor o import de aquella. Però tinguis en compte que l'objecte o materia del contracte Caballé, no'l constitueixen únicament les obres, sinó el canon que deu pagar el contractista a l'Ajuntament de Reus com a preu del servey públic arrendat; y an aquest sentit es evident que la fiança que presta don Joan Caballé deu omplir un doble objecte; o sigui, en primer lloc garantir en lo possible la execució de les obres y assegurar, en segon terme, al Municipi la falta de pagament del canon pel contractista y la indemnificació de perjudicis.

Quines garanties ofereix lo senyor Caballé al Ajuntament de Reus? Quins son los capitals ab que compta pera portar a cap lo seu projecte? Es suficient la fiança de deu mil pessetes pera respondre del doble objecte que abans hem senyalat?

Segons la llei d'obres públiques, la quantia de la fiança deu esser lo 5 per 100 del import del pressupost de les obres que han d'executar-se.

Lo projecte de Bases presentat per don Joan Caballé y Goyeneche aplica equivocadament al tractor de la fiança l'article 12 paragraf segon de la Instrucció de 1905, qual disposició se refereix als contractes quina materia vingui constituïda exclusivament per un servey continuat. Mes la materia del contracte Caballé es, com hem dit abans, en primer lloc les obres pera la portada d'aigües y en segon lloc lo servey públic continuat. Se tracta per consegüent d'un contracte d'obres municipals y la fiança deu regular-se necessàriament per la legislació d'obres públiques.

Y no'n té prou l'Ajuntament en fixar una fiança irrisoria y ilegal, sino que pera comble d'atrocitats permet al senyor Caballé que durant lo contracte pugui retirar-la. La devolució de la fiança es improcedent mentres subsisteixi'l contracte, imposant la Lley als regidors la responsabilitat subsidiaria, en tant no s'acrediti que'l contractista té rendits y aprovats los seus comptes.

L'Ajuntament no pod admetre la proposició Caballé sense complir los requisits que exigeix lo dret administratiu. Res més exposat a l'arbitrarietat, que l'administració municipal declari per sí innecessaria una formalitat que la llei estableix y un requisit que es precisament un límit a la seva facultat. N'hi ha prou ab lo exposat pera demostrar que en l'expedient de portada d'aigües no hi figuren los més essencials requisits del plec de condicions generals facultatives y econòmiques que son la llei del contracte, y que l'Ajuntament de Reus encara que de bona fe volgués convocar una subasta o concurs no podria ferho prenent per base lo desdixat projecte de don Joan Caballé y Goyeneche.

Será sens dupte per aixó que l'Ajuntament demana ab tanta insistencia la excepció de la subasta?

Los interessats en lo negoci han procurat fins ara desviar a l'opinió pública distrets en polèmiques periodístiques que a res condueixen. No es ab hírismes d'una baixa comedia com se defensa un projecte de portada d'aigües, sinó ab números y raonats fredament.

Convé aclarir tots los punts de tan complicada qüestió. N'hem aclarit alguns pero encara ens en reservem pera anar posant les coses en lo seu lloc. Per exemple: quines seguretats té l'Ajuntament de la solvencia del contractista? Aquest punt mereix capital apart. Ne parlarem detingudament pera edificación de molts senyors interessats en portar la ciutat a una empresa ruinosa. No parlarem d'honorabilitats ni de contextures morals porque nosaltres no som definidors de la moral dels homes; pero sí que podem dir ben alt en quant a honorabilitat, que'l célebre projecte de En Gonsal de Ribas patrocinat per l'Ajuntament de Barcelona podia esser més dolent (que no ho sabem) que'l de don Joan Caballé y Goyeneche, pero al menys aquella majoria llerrouxista no's va atrevir a demanar la excepció de

subasta, guardant al poble de Barcelona respectes que sempre ha de guardar, tan sols sigui en apariència, una democràcia, convocant un concurs de projectes de portada d'aigües; cosa que no ha volgut, ni vol fer, la majoria pseudodemocràtica, llerrouxista y possibilista del nostre Ajuntament.

Per aixó aplaudim l'acord de la Direcció general d'Administració de convocar una informació pública a la qual hi deuen acudir les entitats y corporacions que representen tots los interessos de nostra ciutat, no pera fer discursos retòrics sinó pera parlar lo llenguatge de la veritat, doncs ben poc ha de costar als nostres homes de negocis l'enderrocar lo castell de cartes aixecat per l'orgull d'una majoria inconscient; deixant sentat ab tota claretat lo que es y lo que significa aquesta majoria que avuy detenta lo govern de la ciutat.

L'ASSAMBLEA DE L'U.F.N.R.

Pera facilitar les tasques de la Assamblea general de l'U. F. N. R. que ha de comensar lo 21 de desembre, se fa saber als assembleistes que fins lo 15 d'aquest mes, se rebran les proposicions que's vulguin presentar a la mateixa, en los domicilis dels secretaris del Consell general, senyors Layret y Bastardas.

Encara que també podran presentarse proposicions durant les sessions, se prega que les que's puguin se fassin arribar al Consell abans de comensar l'Assamblea.

ESPECTACLES

SALA REUS

Escullides sessions de cinematograf tots los dijous, dissabtes y dies festius.

KURSAAL DE REUS

Grans sessions de cine pera avuy, prenenthi part l'aplaudida atracció «Les 5 Mascottes», presentant nous treballs gimnàstic acrobàtics.

Magnífic programa de películes. Sessions tarda y nit. Preus y hores de costum.

TEATRO FORTUNY

Grans sessions de varietats per avuy. Sessions tarda y nit. Preus y hores de costum.

**

Temporada d'hivern de 1912 a 1913.—Gran Companyia d'opereta y sarsuela, dirigida pel popular primer actor Ricard Güell y'l mestre director y concertador don Juliá Vivas.

Llista del personal

Primer actor, Ricard Güell; mestre director, Juliá Vivas; primera tiple cantant, Roser Aracil; primera tiple cómica, Salut Rodriguez; altra primera tiple, Esther Oliver; segones tiples, Maria Adellach y Rosa Viñas; primera característica, Joaquina March; segona característica, Carme Ocaña; tenor, Marins Cruz; baríton, Miquel Artells; tenor cómic, Francesc Portas; altre primer actor, Evarist R. del Castillo; actor genéric, Santiago Llorca; segon baríton, Josep Durán; segon tenor cómic, Josep Serra; altre actor, Josep Rubio; apuntadors, Jesús Pérez y Francesc Vega.—Decorat, Madalena, de Barcelona.—22 choristes d'abdos sexes.—22 professors d'orquestra.

REPERTORI.—Estrenes: Operetes en 3 actes, exclusives d'aquesta Empresa: «La mujer moderna», «La novia del teniente» y «Petit Café».—Operetes y sarsueles en un y dos actes: «Viva de genio», «Machacante», «Refajo amarillo», «Efectos del divorcio», «Golfo de Grimea», «Pais de la machicha», «Cueto del dragón», «Los angeles mandan», «Cuarteto Pons», «Los liberales», «Robo de la perla negra» y lo més escullit del repertori antig y modern.

Totes aquestes obres serán posades

en escena ab tota propietat y decorat expofés.

DEBUT lo dia 7 de Desembre de 1912, ab l'estrena de la preciosa opereta en tres actes, «La mujer moderna».

ABONO.—Se n'obre un de 30 funcions dividit en tres series de 10, ab los següents preus per serie:

PREUS	Pessetes
Palcos prosceñis platea ab 4 entrades.	115'—
Id. id. principals ab 4 id.	95'—
Id. id. segons ab 4 id.	60'—
Id. platea ab 4 entrades.	90'—
Id. principals ab 4 id.	65'—
Id. segons ab 4 id.	42'—
Butaca platea ab entrada.	11'—
Id. d'anfiteatre ab id.	10'—
Llaneta de segon pis ab id.	9'—
Entrada a Localitat.	6'—

L'impost del timbre a càrreg dels senyors abonats.

NOTA: L'abono es personal y intrasmisible y obligatori pera les 30 funcions.

PREUS DIARIS	Dies feiners	Dies festius
Palcos platea sens entrades	14'—	17'—
Id. principals sense id.	7'—	8'—
Id. segon pis sense id.	4'—	4'50
Butaca platea ab entrada	2'—	2'25
Id. d'anfiteatre ab id.	1'75	2'—
Llaneta de segon pis ab in.	1'50	1'75
Entrada a Localitat	0'90	0'90
Id. al Paradis.	0'55	0'55

Timbre comprés.

Informació Local

Sortida del Sol: A les 6'57. Posta: a les 4'23.

Lluna. Surt a les 11'58.—Se pon a les 12'35.

Sant d'avuy: Sant Eloy.

Sant de demà: Sant Eusebi.

Del «Boletín del Colegio de Médicos de Reus» corresponent al passat mes, ne trayem los següents datos demográficos, que's refereixen al mes d'Octubre últim: Matrimonis, 9; naixements, 31; defuncions, 47.—Diferencia en menys, 16.

Pel rector de l'Universitat de Barcelona s'han expedit títols de batxiller a favor dels alumnes En Francesc Pons y En Ramon Rius, del Institut general y técnic d'aquesta ciutat.

Pels dependents de l'Administració d'arbitris fou decomisada ahir a una vehina d'aquesta ciutat una bona quantitat de carn de tocino que procedent de la Canonja introduïa fraudulentment, haventli sigut imposada per l'Arcaldia una multa de 25 pessetes.

Raimunda Farregut * Llevadora * Ha traslladat son domicili de la plassa del Castell, 2, a la de Catalunya, 5, primer, 2.^a

S'ha concedit per l'autoritat militar llicencia pera navegar en vapors mercants nacionals y extranger a Andreu Espasa Fort, de la zona de reclutament d'aquesta provincia.

Ha adquirit lo café de l'important societat recreativa «El Olimpo» nostre particular amic don Ignaci Durán, lo qui s'ha possessionat del seu nou càrreg y avuy comensarà a anar per compte d'ell lo servey de dit café.

Li desitgem prosperitats.

Avuy tindran lloc al Teatre Fortuny escullides sessions de varietats, en les que hi treballaran les 5 atraccions següents: «Petit Bertin», imitador transformista; «Rosinne y Ivonne», equilibristes musicals; «Bella Carmela», hermosa y notable cansonetista; «Germans

Chaufer» barristes, y «La Estrella Gaditana» balladora.

BORRAS-DENTISTA Mercadal, 13. REUS

A mitg dematí d'ahir caigueren petits roixats que bastaren no més a mullar los carrers, sense altres conseqüencies.

Lo reste del dia transcorregué ennuolat, empró sense caure la pluja que tanta falta fa als camps.

S'ha concedit ingrés en lo cos de la guardia civil, havent sigut destinat a la comandancia d'aquesta provincia, a Joan Josep Muñoz Amaro, individuú de tropa.

En la societat La Palma s'hi representará aquesta nit, conforme anunciarem, lo grandió drama trágic en quatre actes, «Otelo, el moro de Venecia».

Després de la funció se celebrará l'acostumat ball de reunió en obsequi a les senyoretas.

Pel ministre de la Guerra s'ha publicat la llei que disposa que's consideri com de campanya, lo servey militar aeronáutic.

VERMOUTH demanenlo en totes parts sech y dols MAYNER Y PLA.

Les noticies de la provincia de Lleida convenen en que's prepara molt escassa la collita d'olives, pagantse a 11 pessetes les de terra y a 14 o 15 les dels arbres.

Se dona com a segur que dintre pocs dies tindrà lloc lo llicenciament dels soldats que en 1910 s'incorporaren a files.

Los representants de les empreses de electricitat han presentat al ministre d'Hisenda unes bases d'arreglo. Son aquestes:

Desistir en absolut d'establir cap impost sobre l'energia consumida com a forsa motrin o pera usos industrials.

Establir l'impost sobre iluminació, calefacció y usos domèstics en relació ab los preus de venda de l'energia en cada localitat, ab arreglo a la següent escala progresiva: fins a 10 pessetes de consum mensual, lo 10 per 100 per 100, o sigui lo manteniment del tipu fixat pel ministre; de 10 a 25, lo 11 per 100; de 25 a 50, lo 12 per 100; de 50 a 100, lo 14; de 100 a 200 avant, lo 15 per 100.

Sostenir l'actual recàrreg municipal fins al màxim del 50 per 100.

Fixar lo màxim del recàrreg sobre l'alumbrat públic en lo 12 per 100.

SE VENEN aparadors, armaris y utensilis pera una drogueria. Donarán raó en aquesta impremta.

Durant la tarda y nit d'avuy, tindran lloc variades sessions en los salons cinematográfics Kursaal y Sala Reus, projectante valioses y importants películes.

En lo primer hi treballará, además, l'atracció que hi debutá ahir.

Ab lo fi de simplificar en lo possible lo trámit de la documentació dels individus subjectes al servey militar que solicitan cambi de residencia, lo capitá general ha recolt que'ls cossos, caixes de recluta y demés unitats de la regió en que's presentin les instancias, les cursin directament a la Capitania general, la qual remeterá los passaports per igual conducte.

Avuy a la tarda los socialistes d'aquesta ciutat farán una excursió a La Riera, aont celebrarán un miting de propaganda societaria.

Gimnasia-Lluita japonesa Avl. Sta. Agna 44.-J. Aguadé

Desde avuy la Banda Municipal tindrà per compte propi la saló de ball «Nuevo Eaterpe», aont s'hi donarán balls tarda y nit cada diumenge y demés dies festius, ab crescut nombre de músics y escullit repertori de ballables. En l'intermedi de la primera, a la segona part tindrà lloc lo sorteig del ramellet de confitura.

S'ha publicat una reyal ordre dictant regles ab lo fi d'evitar posibles demores o prelacions injustificades, en lo cumpliment pels jutges municipals del article 36 del Codi de Comerç, referent a la legalisació dels llibres de Omers.

Lo governador senyor Schwartz ha rebut una respectuosa instancia elevada per sis regidors de l'Ajuntament de Montblanc, protestant contra'l nomenament d'arcalde de reyal ordre a favor de don Antón Amorós, y presentant la renuncia dels seus càrregs ab carácter irrevocable.

L'Ajuntament de Sabadell ha creat un arbitri pera tots los animals que no siguin sacrificats en l'escorxador y que deuen expendre al públic, com son gallines, conills, etc.

Rafel Morató Esteve VETERINARI

Clínica: Arraval baix de Jesús, 10.

Domicili: » » » 19, 2, 6n

Han arribat a nostra Redacció los quaderns 213 y 214 de l'important obra «Geografía General de Catalunya» que tant esmeradament edita la casa Albert Martin, de Barcelona.

En lo 213 acaba'l tomo perteneixent a Girona, lo que formarà un hermós volum de 1076 pàgines replé de mapes, plànols, segells dels ajuntaments y una espléndida y capdal ilustració, ab vistes de la majoria dels pobles de la provincia y de tot quant es d'interés y digne d'estudi.

Lo quadern 214 publica un interessant mapa dels bisbats de Catalunya, fet pel competent director de dita Geografía En Francisco Carreras y Candi, continuantse després la descripció política-històrica-social de Catalunya, la que está eridant poderosament l'atenció de totes les persones ilustres y homes de ciencia.

A proposta del jefe de la guardia urbana senyor Ribé, l'Ajuntament de Barcelona tracta d'instalar kioscos informatins de la ciutat pera'l públic, en lo port, plassa de Catalunya y davant lo baixador del passeig de Gracia y estacions de M. S. A. y del Nord.

Eduard Recasens Corredor de Comers colegiat.—Intervenció de tota classe d'operacions als Banchs de la localitat.—Compra-venda de paper extranger.—Operacions de banca y borsa. Arraval de Santa Agna, 55. Teléfon 108

S'ha disposat de reyal ordre que'ls subdelegats de Medicina dels districtes de Reus, Vilafranca del Penadés y altres punts, assisteixin com a vocals a les sessions que celebren les comissions agronòmiques pera l'estudi dels vins naturals.

SECCIO OFICIAL

REGISTRE CIVIL

INSCRIPCIONS DEL DIA 30 NOVEMBRE 1912

NAIXEMENTS

Maria Penas Barrufan.

DEFUNCIONS

Joan Zaragoza Domenech, 92 anys, Germanetes dels pobres.—Amalia Climent Casas, Hospital civil.—Josep Escoda Vidiella, 60 anys, Hospital civil.

MATRIMONIS

Cap.

GRAN HOTEL PARIS-CONTINENTAL

Plassa de Prim 3, REUS. - Teléfon 76

Propietari: A. PEDROLA

Magnífics departaments pera familia. :: Servey especial de primer ordre per grans bodes y banquets. :: Luxosos salons independents. :: Cuina, la més selecta
SERVEY ESMERAT. GARAGE PER AUTOMOVILS.

Informació comercial diària pera FOMENT

Preus corrents del dia d'ahir

Cereals y llegums

Blat.	Aragó superior a 19'— ptes. los 55 kilos.	
	mitjà a 17'50	
	horta a 15'—	
	Comarca a 13'—	
Ordi.	Aragó a —'—	quartera.
	Urgell a —'—	
	Comarca a 10'50	
Horesch.	Aragó a —'—	
	Comarca a —'—	
	Extranger a 20'—	los 100 kilos.
Faves.	Comarca a 15'—	quartera.
Favons.	Comarca a 13'—	
	Andalusta a 30'—	
	Valencia a —'—	los 100 kilos.
Burdanyes.	Comarca a 16'—	
Fesols.	Comarca a —'—	
	Urgell a —'—	
Carrotes.	Nova a 26 rals quintà.	
	Vella a 34	
	Situació del mercat. Animat.	

Farines y despulles

Farina de 1. ^a	a 44'— ptes sach de 100 kilos	
	redona a 41'— id. id.	
	2. ^a R. a 33'— id. id.	
	2. ^a B. a 30'— id. id.	
Farineta	a 19'— ptes. lo sach de 70 kilos.	
Terçerilla	a 17'— id. lo sach de 70 id.	
Trita	a 30 rals lo sach.	
Segó	a 22 id.	
	Situació del mercat. Animat.	

Esperits

Destilats a vapor	de 95 a 96 graus 000 a 000 ptes.
	Id. de 94 a 95
Rectificat	de 96 a 97
Denaturalizat	de 88 a 90
Situació del mercat. S'han venut importants partides d'aquest article, degut a la gran elaboració de misteles efectuada aquesta campanya, passada la qual es de preveure baixarà el preu.	

Vins

Negra superior	de 6 a 6 1/2 rals gran.
Id. corrent	de 6 id.
Blanch superior	de 6 a 6 1/2 id.
Id. corrent	de 6 id.
Rosat	de 6 a 6 1/2 id.
Mistela	de 48 a 54 ptes. carga
Bianca	de 42 a 46 id.
Granatxa	de 60 a 55 id.
Moscacell	de 60 a 65 id.
Situació del mercat. Motivat per l'agotament de caldos de la cullita vella, s'ha entrat a la nova campanya ab preus fermes; mes encara no s'han efectuat operacions d'importancia.	

Ametlles

Mollar en crosta	a 60'50 ptes. sac 50 Ks.
Esperansa 1. ^a	en gra a 110'—
	2. ^a a 105'—
Comà del país	a 102'50
d'Aragó	a 102'50
Llargueta	a 110'—
Planeta	a 135'—
Situació del mercat. Flux.	

Avellanes

Garbellada	a 46'— ptes. sac 58'4 kilos.
Propietari negra	a 44'50
embarc	a 43'—
En gra 1. ^a	a 73'—
Id. 2. ^a	a 71'—
Situació del mercat. Sostingut ab tendència a l'alça.	

Pesca salada

Bacallà:	Arribat aquesta setmana. Carregament de la Línia. Cotisantse:
	Islàndia Extra a 48 ptes. los 40 kg
	Id. Faxa a 47'—
	Id. primera a 45 y 46
	Noruega a 45
NOTA.—En bacallà fa preveure noticies d'origen, tendència a preus més elevats, si bel mercat de Barcelona té grans existencies emmagatzemades.	

Sardines: Venta encalmada.

Viveros	34 y 36 ptes. miller
Carinos	34 y 36
Parrochos	de 5 a 8
Medianillos	de 10 a 14
Ayamontes	de 25 a 28
Nota. Los darrers arribos d'Ayamontes van millorant les classes.	

Congre: Los primers arribos de la marca

J. M. celitat extra a 29 duros los 40 kg. Classe corrent a 27.

Tunyines: (Vinguda)

Sorra	a 175 duros la bota.
Descarregament	a 145
Espineta	a 50
Cuas	a 77
Ulls	a 40
Sangaxo	a 40

(Retorn)

Descarregament	a 150
Espineta	a 45
Cuas	a 60
Sangaxo	a 60

Olis

Fi d'Aragó	de 25'— a 26'— ptes. canti 15 ks.
Fi d'Urgell	> 23'— a 24'— rals cortà 3'75
Fi del Camp	> 24'— a 25'—
Ségona bo	> 19'— a 20'—
Clases fluixes	> 17'— a 18'—
De remolta vert	> 88'— a 90 pts. carga 115 ks.
De remolta groch	> 90'— a 92
Los precedents preus son d'olis vells; de nous aquest any no més ne tenim de bons al Urgell que's pagueu de 23 a 24 rals cortà, dels demés punts son olis defectuosos acusats de 17 a 18'50 pessetes canti de 15 ks.	

BORSA DE REUS MONTEROLS, 27

Cotissació a Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir segons telegrama de la Banca Arnús

Interior	84'20
Amortizable	—
Orenses	27'15
Norts	97'50
Alacants	91'40
Banc Colonial	—
Banc Vitalici	—
Oblig. 4 pps Almansa	94'75
Oblig. 2 1/4 pps Fransa	56'62
Oblig. 3 pps Orense	50'50

MADRID

Interior	84'30
GIROS	
Madrid	6'40
Paris	6'70
Londres	26'91

Telegrama de la ONSA A. Lescóine

Exterior	91'20
Interior	—
Norts	45'6
Alacants	42'—

CAMVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindicat del Colegi de Comercadors de Comers de la plassa de Neus

EXTRANGERS

Londres 90 dpt	26'43 din.
Idem 8 dpt	—
Idem vista	ops. 26'80
Paris vista	6'30
Marsella vista	—
Hamburg vista	—

VALORS LOCALS

435	Gas Reusense
525	Industrial Mariner
700	Banco de Reus de Descuentos y Préstamos
25	C Reusense de Tranvias paivilegiades 5 %
200	C Reusense de Tranvias
400	Electra Reusense
165	Empresa Hidrofónica
190	Electro-Química Teruel
540	Obligacions Manicomio Reusense
2875	Manicomio Reusense
605	Institut P. Mata (2. ^a E.)
665	Institut P. Mata (3. ^a E.)
500	Obligacions Electra Rcusense.

F. CABRÉ GONZALEZ SANTA AGNA, 19.—REUS

Darreres cotissacions segons telegrama de la casa A. MARSANS ROY Y FILLS.—BARCELONA

Interior 4 pps	84'20
Amortizable 5 pps	—
Norts	97'50
Alacants	91'40
Orenses	27'15
Obligacions Fransa 2 1/4	56'75
Municipi 4 1/2	95'50
Obligacions Almansa 4 pps	94'50
Id. adh.	77'12
Id. Segovies 4 pps	94'50
Id. Orenses 80 y 82.	50'25
Id. Roda a Reus.	53'—
Alacants 4 1/2	100'85
Id. 4 pps	95'—
BARCELONA	
Frances	6'70
Lliures	26'91
MADRID	
Interior	84'26
Frances	6'40

PARIS

Exterior	91'20
Norts	45'7—
Alacants	42'8—

FUTURS DE COTÓ

Darrera cotissació en la Borsa de Liverpool

	Darrera tancia anterior	Tancia anterior
Disponible	6'91	6'92
Janer-Febrer	6'60	6'64
Febrer-Mars	6'59	6'42
Mars-Abril	6'57	6'62
Abril-Maig	6'57	6'61
Maig-Juny	6'56	6'61
Juny-Juliol	6'55	6'60
Juliol-Agost	6'53	6'58
Agost-Setembre	6'43	6'49
Setembre-October	6'27	6'30
October-Novembre	6'26	6'30
Novembre-Desembre	6'64	5'67
Desembre-Janer	6'63	5'66

Vendes a Liverpool 6 mil Bjs.
Arribades en los ports dels E. U. en 2 dia 89 mil Bjs.

Arribades en igual fetxa de l'any anterior 80 mil Bjs.

Entrega follet explicatiu y reb ordres per les Borses de Liverpool, New-York y New-Orleans. En Joaquim Sociats, carrer de Santa Agna, 20, de 6 a 8 de la nit.

Moviment del Port de Tarragona

DIA 30 DE NOVEMBRE DE 1912

datos facilitats per l'Agencia de don E. Fábregas

Entrades

«Adonis» d'Amsterdam y escales, lo despacha Ferrer; conduex càrrega gral. «Callera» de Certe, consignat a Muelles; conduex càrrega general. «José Onofre» de Sant Carles, consignat a Mallot; conduex cal.

Sortides

«Adonis» para Amsterdam y escales; ab càrrega general. «Callera» para Certe y escales; ab càrrega general.

Anunci de sortides de vaixells

Dia 1.—«Lois Vives» para Africa y Canarias; consignatari Muelles.
Dia 2.—«Rioja» para Certe (directe); consignatari Fábregas.
Dia 2.—«Ch. Broberg», para Dinamarca; consignatari, Ferrer.
Dia 3.—«Sicilia», para Noruega; consignatari Boada.
Dia 3.—«E. Minlos» para Hamburg; consignatari Mac-Andrews.
Dia 4.—«Sevilla» para Certe y Marsella; consignatari Vilar.
Dia 4.—«Jativa» para Marsella, Ribera, Génova y Liorna; consignat. Muelles.
Dia 5.—«Campania» para Suecia; consignatari Boada.
Dia 5.—«Demetian» para Liverpool, Bristol y Cardiff; consignatari Mallot.
Dia 5.—«Maria» para Liverpool; consignatari Mac-Andrews.
Dia 5.—«Portugal» para Amberes; consignatari Mac-Andrews.
Dia 10.—«Sirius» para Burdeos, Havre y Hall; consignatari Boada.

Ferrocarrils

Servey que regeix desde'l dia 1 de Setembre de 1912

De Reus a Barcelona		
Surt a las	Arriba	Arriba
4'50	8'12	8'12 (m)
8'25	11'50 (R)	11'50 (R)
9'23	12'48 (c)	12'48 (c)
13'5	16'26 (ll)	16'26 (ll)
15'4	19'24 (m)	19'24 (m)
19'50	22'3 (E)	22'3 (E)
De Barcelona a Reus		
Surt	Arriba	
5'50	9'21 (m)	
8'25	10'39 (R)	
9'23	12'48 (c)	
13'5	16'26 (ll)	
15'4	19'24 (m)	
19'50	22'3 (E)	
De Reus a Falset y Mora		
Surt	Surt	Arriba
6'50	9'12	9'58 (m)
10'45	11'25	11'50 (R)
13'18	14'24	14'58 (c)
16'30	18'57	19'47 (m)
19'46	21'11	21'48 (m)
22'11		23'16 (E)

LA HIDRAULICA REUSENSE de EMILI AULÉS

Gran fábrica de mosaichs hidràulichs
Aquesta fábrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos, en grans existencies de rajoles, lo que li permet poguer servir lo genere en immillorables condicions de duració y permanencia dels colors.
Preus sense competencia.—Camí de Biudoms, 3.—Reus

Companyia Francesa del Gramophone

Representació y dipòsit
R. PERPINYA
Major, 22.—REUS Despaig: 24, pral.
Nous preus. Nous Aparells. Nous Discs.—Relotges. Gramopons.—Discs.—Aparell BEBE ab quatre Discs; 50 ptes.—Catálechs gratis.

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid
Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.er, 2.ª—REUS
Métode nou y sens dolor pera'l tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant lo paladar enterament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat ab extraccions sense dolor y corones d'or y porcelana.

Preus econòmichs

Consulta: A Mora d'Ebre los dijous primer y tercer de cada mes. Gratuita de 12 a 1 tots los dies excepte ls dijous y dies festius

De Mora y Falset a Reus			
Surt a las	Arriba	Surt a las	Arriba
5'40	6'46 E	7'20	8'26 M
7'15	8'26 M	9'3	10'44 M
12'17	13'11	14'3	14'3 C
17'	18'45	20'28	20'28 M
20'9	20'45		21'12 R

Reus a Salou a 0'55 pessetes, valeders pera tot lo dia.
Lo tren núm. 4 de les 3'30 surt de l'Estació camí de Salou.

LINIA DE VALENCIA

Surt de Salou para Valencia.	9'18.—11'15.
Arriben de Valencia a Salou.	—0'02.
Arriben de Valencia a Salou.	—4'19.—9'17.—15,45.—13'38.

Classes de Música

pel professor JOSEP ANGUERA, ex-alumne de solfeig y cant de l'eminent mestre Goula (pare) y del Conservatori del Liceu de Barcelona.
Desde'l 15 d'October queden obertes les classes de solfeig, cant, mandolina italiana y espanyola y tota classe d'instruments pera rondalla.
Llissions particulars y a domicili. Classe especial, pera senyoretas, de cant y mandolina de 2 a 4.
Arriaval de N. Salmerón, 11, 1.er—Reus

BOTES

Teodor Vernet
S. Francisco Xavier, 4. Reus
Se venen botes de 4, 2 y 1 carga, de superior qualitat a preus baratos.

IMP. SANJUÁN GERMANS.—REUS

¿No voleu patir NEURALGIES, MIGRANYES, MAL DE CAIXAL?

Preneu un sello de **Migrol Casadevante**. Té una acció més rápida y durable que qualsevol altre específic y está constituít per productes que no son nocius a la salut.

Se ven a la **Farmacia Serra** Arraval de Santa Agna, núm. 80; y **Farmacia Nova** de N. Batalla - Portal Jesús
REUS

Temporada d'hivern

Sastreria
F. Queralt
REUS

Monterols. 35.

Temporada d'hivern

Immens assortit de trajos y abrics. Preus inverosímils

IBARRA Y C. a Stat. en Cmta. **SEVILLA**

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots los dijous sortida fixa del port de Tarragona pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega pera Ayamonte y Isia Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes y San Sebastián. — Servey rapit eventual pera Galicia y Nort d'Espanya ab escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao, empleant solsament 14 dies en lo viatge. — S'expedeix conaixement directe pera Larca y Sant Esteva Pravia ab trasport al vapor "Luarca núm. 3.", y pera Dunerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennis y d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unich servey fixe y setmanal pera Cette y Marsella tots los divendres

PROXIMES SORTIDES

Pera la Costa d'Espanya

Pera Cette y Marsella

Nbre.	21	Vapor	Cabo Roca	Novembre	22	Vapor	Cabo San Martí
"	31	"	" Nao	"	29	"	" Creux
Dsembre	5	"	" San Martín	Desembre	6	"	" San Vicente
"	12	"	" Creux	"	13	"	" Peñas
"	19	"	" San Vicente	"	20	"	" Toriñana

Pera més informes, al consignetari a Tarragona: En MARIAN PONS. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

¡Alerta tot lo món!

Polvo regenerador pera fer pondre 3.000 ous al any ab sols deu gallines! 3.000 ous!

Primer y únich a Espanya (Patent per 20 anys).—Descobrimet marvellós.—Resultats sorprenents. — Ponen tots los dies y en totes les estacions de l'any, fins en lo temps més crú de l'hivern: nombrosos testimonis.

Gasto insignificant.— Demanéu follet explicatori. Demanéu sempre la marca 2 GALLINES NEGRAS, ab firma de l'autor: Dr. Donato Araujo.

AGENT A **JOAQUÍN FAU** Mallorca, 184, CATALUNYA: BARCELONA

Agent dipositari a Reus y sa comarca: **AUGUST PADRÓS FÁ-BREGAS**, Arraval de Robuster, 20.

— De venda en totes les bones droguerías —

Porqué no se desembaraza Vd de esta enfermedad de la piel inmediatamente y para siempre de esta úlcera, de este eczema varicoso que le rinde a Vd la vida insulfrible?

Porqué conserva Vd esta enfermedad cuyas consecuencias pueden ser gravísimas?

Porqué no emplea Vd inmediatamente el nuevo método del Señor L. Richelet?

Sin embargo no hay vacilación posible, porque Vd no puede ignorar las curaciones, muchas veces inesperadas, obtenidas en su comarca.

Infórmese Vd y empiece, sin más tardar, este tratamiento; eso es el mejor consejo que le podemos dar.

El precio del tratamiento es proporcionado con todas las condiciones de la fortuna. (Existe también un tratamiento para los niños de 3 años hasta 16). Acaba el señor RICHELET de instalar depósitos de su tratamiento en todas las boticas y droguerías de España.

Un folleto, en lengua española, tratando de las enfermedades de la piel, ha de ser remitido gratuitamente, por los depositarios, a todas las personas que le pidan.

Para obtener también gratuitamente ese folleto, basta dirigirse al señor

L. RICHELET, 13, rue Gambetta, en Sedan (Francia)

DEPOSITO GENERAL Y VENTA.—Droguería de D. Francisco Loyarte, calle de S. Francisco de Loyola 9, San Sebastián.—Venta en Reus: farmacias PUNYED y SERRA.